NORAKSTS
Lieta Nr.A42725808
A6127-09/39

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rēzeknē 2009.gada 2.decembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis S.Linkevičs

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Unitekss" pieteikuma par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora (turpmāk arī – atbildētājs) 2008.gada 22.septembra lēmuma Nr.19/26577 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 15.jūlijā Valsts ieņēmumu dienesta Latgales reģionālās iestādes (turpmāk arī - VID LRI) Nodokļu kontroles pārvaldes Daugavpils tematisko pārbaužu daļas galvenā nodokļu inspektore sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BF008667 par to, ka 2008.gada 14.jūlijā VID LRI Nodokļu kontroles pārvaldes Daugavpils tematisko pārbaužu daļas inspektori, veicot tematisko pārbaudi, konstatēja, ka sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk arī – SIA) „Unitekss" grāmatvedībā nav uzskatāmi atspoguļoti visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī, grāmatvedība komercsabiedrībā netiek kārtota tā, lai varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma darbības rezultātiem, nevar konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei, grāmatvedības sniegtā informācija nav patiesa, salīdzināma, savlaicīga, saprotama un pilnīga, kā arī ieraksti grāmatvedības reģistros, kuru saturs atšķiras no attaisnojuma dokumentiem:

1) 2008.gada 27.maijā SIA „Unitekss" (turpmāk arī – pieteicēja) izrakstīja faktūrrēķinu Nr.33 zemnieku saimniecībai „Laimes ligzda", kurā norādīts „Preču nosaukums" – Priekšapmaksa par autoceltni ZIL 431412, v/n CV4520, kopsummā Ls 2832,00, t.sk., pievienotās vērtības nodokli Ls 432,00, kas faktiski uzņēmumam nekad nav piederējis;

2) laika periodā no 2008.gada 26.maija līdz 2008.gada 14.jūlijam SIA „Unitekss" par savstarpēji veiktu darījumu ar SIA „BŪVE DA" neaprēķināja pilnā apmērā pievienotās vērtības nodokli – apmēram Ls 3150,00.

Administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 166.^{6}panta pirmās daļas pārkāpumu, tas ir, par grāmatvedības kārtošanas nosacījumu neievērošanu.

[1.1] 2008.gada 16.jūlijā VID LRI direktora vietnieka v.i. pieņēma lēmumu Nr.F46-BF008667 par pieteicējas saukšanu pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.^{6}panta pirmās daļas uzliekot administratīvo sodu – naudas sodu Ls 100 apmērā.

[1.2] Pieteicēja apstrīdēja VID LRI direktora vietnieka v.i. 2008.gada 16.jūlija lēmumu Nr.F46-BF008667 VID ģenerāldirektoram. Izskatot pieteicējas sūdzību, VID ģenerāldirektors 2008.gada 22.seotembrī pieņēma lēmumu Nr.19/26577 (turpmāk arī - Lēmums), ar kuru atstāja negrozītu VID LRI direktora vietnieka v.i. 2008.gada 16.jūlija lēmumu Nr.F46-BF008667.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicēja 2008.gada 21.oktobrī Administratīvajā rajona tiesā iesniedza pieteikumu, kurā lūdz atcelt Lēmumu.

Pieteicēja paskaidro, ka pēc klienta lūguma, kurš bija apsekojis pārdošanas objektu – celtni, priekšapmaksas rēķinā tika ierakstīta informācija, ko SIA „Unitekss" valdes loceklis nebija salīdzinājis ar savas grāmatvedības datiem, jo grāmatvedei ir cits pamatdarbs. Izrakstot priekšapmaksas rēķinu, SIA „Unitekss" valdes loceklis neiedziļinās sīkumos, vēl jo vairāk, nav nekādas garantijas, ka klients nepazudīs. Protams, izrakstot PPR grāmatvede nebūtu atrakstījusi neesošu mantu, būtu konkrēti norādījusi pārdošanas objektu. Pieteicēja uzskata, ka šajā gadījumā tā tika maldināta no klienta puses, klients savu vainu atzina un minētais rēķins tika pārrakstīts.

Pieteicēja uzskata, ka priekšapmaksas rēķins nemaz nenozīmē pašu galveno preces pārdošanu.

[3] VID lietā sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteicējas pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītiem argumentiem.

[4] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk arī – APL) 114.panta pirmo daļu, ja lietā esošie dokumenti ir pietiekami un tam rakstveidā piekritis pieteicējs, trešā persona un šā likuma 29.pantā minētais tiesību subjekts, tiesa var izspriest lietu bez tiesas sēdes (rakstveida procesā). Pieteicēja iesniegumā tiesai ir piekritusi lietas izskatīšanai rakstveida procesā (*lietas 73.lapa*). Izvērtējot lietā esošos dokumentus, tiesa atzīst, ka lietu ir iespējams izskatīt rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[5] Izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[6] Tiesa konstatē šādus faktiskos apstākļus.

[6.1] Atbilstoši 2004.gada 1.aprīļa faktūrrēķinam Nr.1 kopējā preču sarakstā ir uzrādīts tilta celtnis Ls 60 vērtībā. Kā kravas saņēmēja ir norādīta SIA „Unitekss", bet kravas piegādātāja SIA „Tauma Eimša" (*lietas 61.lapa*).

Savukārt atbilstoši pamatlīdzekļu inventarizācijas sarakstam Nr.2, kurā ir inventāra Nr.84, iegādes datums ir 2004.gada 1.aprīlis un vērtība Ls 60 ir uzrādīts tilta celtnis (*lietas 62.-65.lapa*).

[6.2] Kravas speciālais autoceltnis ZIL 431412 ar reģistrācijas numuru CV4520 laika periodā no 2000.gada 1.februāra līdz 2007.gada 23.augustam bija SIA „Prevers" īpašumā (*lietas 26.-27.lapa*).

[6.3] Atbilstoši 2008.gada 30.marta pieņemšanas-nodošanas aktam SIA „Kornerss M" nodeva zemnieku saimniecības „Laimes ligzda" īpašumā transportlīdzekli ZIL 431412 ar reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* (*lietas 28.lapa*).

[6.4] 2008.gada 27.maijā SIA „Unitekss" izrakstīja faktūrrēķinu Nr.33 zemnieku saimniecībai „Laimes ligzda", kurā norādīts „Preču nosaukums" – Priekšapmaksa par celtņa iekārtu, kopsummā Ls 2832,00, t.sk., pievienotās vērtības nodokli Ls 432,00 (*lietas 10.lapa*).

[6.5] Atbilstoši konta izraktam Nr.106 2008.gada 29.maijā zemnieku saimniecība „Laimes ligzda" pieteicējas kontā ieskaitīja Ls 1500.00 apmērā saskaņā ar rēķinu Nr.33 (*lietas 60.lapa*).

[6.6] Atbilstoši SIA „Unitekss" kontu apgrozījumu izdrukai Nr.5210 SIA „Unitekss" laika periodā no 01.01.2008. līdz 30.06.2008. ir veikts avansa maksājums Ls 1500.00 apmērā no zemnieku saimniecības „Laimes ligzda" (*lietas 55.lapa*).

[6.7] 2008.gada 14.jūlijā VID LRI Nodokļu kontroles pārvaldes Daugavpils tematisko pārbaužu daļas inspektori, veicot tematisko pārbaudi SIA „Unitekss" grāmatvedībā nav uzskatāmi atspoguļoti visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī, grāmatvedība

komercsabiedrībā netiek kārtota tā, lai varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma darbības rezultātiem, nevar konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei, grāmatvedības sniegtā informācija nav patiesa, salīdzināma, savlaicīga, saprotama un pilnīga, kā arī ieraksti grāmatvedības reģistros, kuru saturs atšķiras no attaisnojuma dokumentiem (*lietas 41.-47.lapa*).

[6.8] 2008.gada 15.jūlijā VID LRI Nodokļu kontroles pārvaldes Daugavpils tematisko pārbaužu daļas galvenā nodokļu inspektore sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BF008667 par 2008.gada 14.jūlija tematiskajā pārbaudē konstatēto.

Administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{6}panta pirmās daļas pārkāpumu, tas ir, par grāmatvedības kārtošanas nosacījumu neievērošanu (*lietas 49.-53.lapa*).

[6.9] 2008.gada 16.jūlijā VID LRI direktora vietnieka v.i. pieņēma lēmumu Nr.F46-BF008667 par pieteicējas saukšanu pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.^{6}panta pirmās daļas uzliekot administratīvo sodu – naudas sodu Ls 100 apmērā (*lietas 9.lapa*).

[6.10] Atbilstoši 2007.gada 24.jūlija pieņemšanas-nodošanas aktam SIA „Kornerss M" pieņēma no SIA „Prevers" automašīnu ZIL 431412 ar reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* (*lietas 29.lapa*).

[6.11] VID ģenerāldirektors 2008.gada 22.septembrī pieņēma lēmumu Nr.19/26577, ar kuru atstāja negrozītu VID LRI direktora vietnieka v.i. 2008.gada 16.jūlija lēmumu Nr.F46-BF008667 (*lietas 6.-8.lapa*).

[7] Lēmums, kas pieteicējai ir nelabvēlīgs administratīvais akts, ir pamatots ar šādām tiesību normām:

[7.1] Likuma „Par grāmatvedību" 2.pants noteic, ka uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī (turpmāk — saimnieciskie darījumi). Grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai. Grāmatvedībai ir jānodrošina ieņēmumu un izdevumu norobežošana pa pārskata periodiem.

[7.2] Administratīvā atbildība par šo pārkāpumu paredzēta LAPK 166.^{6}panta pirmajā daļā, kas noteic, ka par normatīvajos aktos noteikto grāmatvedības kārtošanas nosacījumu neievērošanu, gada pārskatu, statistikas pārskatu vai statistiskās informācijas neiesniegšanu attiecīgajos normatīvajos aktos noteiktajos termiņos vai nepilnīgu iesniegšanu attiecīgajām valsts institūcijām – uzliek naudas sodu fiziskajām personām līdz simt piecdesmit latiem, bet juridiskajām personām - no piecdesmit līdz trīssimt latiem.

Tātad, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.^{6}panta pirmās daļas, nepieciešams pierādīt, ka nav ievērota normatīvajos aktos noteiktie grāmatvedības kārtošanas nosacījumi, nav sniegti gada pārskati, statistikas pārskati vai statistiskā informācija attiecīgajos normatīvajos aktos noteiktajos termiņos vai tā sniegta nepilnīga attiecīgajām valsts institūcijām.

[8] Atbilstoši LAPK 243.pantam pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus

fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video u.tml.).

[9] Kā jau tiesa iepriekš [7.1] norādīja - likuma „Par grāmatvedību" 2.pants nosaka, ka uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī (turpmāk — saimnieciskie darījumi). Grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai.

Tiesa konstatē, ka VID Latgales reģionālā iestāde konstatējusi, ka SIA „Unitekss", izrakstot priekšapmaksas rēķinu par sev nepiederošas preces (autoceltņa ZIL 431412 ar valsts numuru */reģistrācijas numurs/*) pārdošanu, nav ievērojusi likuma „Par grāmatvedību" 2.panta nosacījumus.

Pieteicēja norāda, ka rēķinā norādītie dati par autoceltni veikti pēc klienta - darījuma partnera (zemnieku saimniecība „Laimes ligzda"), kas iegādājies celtni, lūguma. Kā saprotams no administratīvā pārkāpuma lietas materiālos esošā SIA „Unitekss" amatpersonas *M.M.* sniegtā paskaidrojuma, tad minētais rēķins ir izrakstīts par 2004.gada 1.aprīlī izsolē iegādātā tilta celtņa piegādi. Lietas materiālos ir 2004.gada 1.aprīļa faktūrrēķins Nr.l (lietas 61.lapa), kurā kopējā preču sarakstā ir uzrādīts tilta celtnis Ls 60 vērtībā. Kā kravas saņēmēja ir norādīta SIA „Unitekss", bet kravas piegādātāja SIA „Tauma Eimša". Lietas materiālos arī ir pamatlīdzekļu inventarizācijas saraksts Nr.2 (lietas 62. - 64.lapa), kurā ar inventāra Nr.84, iegādes datumu 2004.gada 1.aprīlis un vērtību Ls 60 ir uzrādīts tilta celtnis.

Saskaņā ar CSDD datu bāzes informāciju uz zemnieku saimniecības (turpmāk - z/s) „Laimes ligzda" vārda 2008.gada 29.maijā reģistrēts kravas autoceltnis ZIL 431412 ar valsts numuru */reģistrācijas numurs/*. Tā iepriekšējais īpašnieks saskaņā ar CSDD datu bāzes informāciju (lietas 39.lapa) bija SIA „Preverss", kuras īpašumā šis transporta līdzeklis atradās kopš 2000.gada 1.februāra.

Izvērtējot minēto informāciju kopumā, tiesa secina, ka lietā konstatētie apstākļi viennozīmīgi liecina par to, ka 2008.gada 27.maija faktūrrēķinā Nr.33 (lietas 59.lapa) norādītais kravas autoceltnis ZIL 431412 ar valsts numur */reģistrācijas numurs/* nav bijis ne SIA „Tauma Eimša", ne SIA „Unitekss" īpašumā. Tādējādi konstatējams, ka pieteicējas apgalvojums, ka SIA „Unitekss" būtu varējusi pārdot zemnieku saimniecības „Laimes ligzda" auto celtni, kas norādīts minētajā SIA „Tauma Eimša" 2004.gada 1.aprīļa faktūrrēķinā, nav patiess.

Pamatojoties uz minēto, tiesa secina, ka ar lietas materiāliem ir pieradīts, ka SIA „Unitekss", izrakstot rēķinu par sev nepiederošu preci (kravas autoceltni), nav ievērojusi likuma „Par grāmatvedību" 2.panta nosacījumus un tās darbībās ir konstatējamas administratīvā pārkāpuma, par kuru paredzēta atbildība LAPK 166.^{6} panta pirmajā daļā, pazīmes un atbildētāja pamatoti ir saukusi pieteicēju pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.^{6} panta pirmo daļu.

[10] Tiesa kā nepamatotu noraida pieteicējas argumentu, ka priekšapmaksas rēķinā tika ierakstīta informācija, ko SIA „Unitekss" valdes loceklis nebija salīdzinājis ar savas grāmatvedības datiem, jo grāmatvedei ir cits pamatdarbs.

Likuma „Par grāmatvedību" 10.panta pirmajā daļā noteikts, ka katram uzņēmumam visi attaisnojuma dokumenti, grāmatvedības reģistri, inventarizācijas saraksti, gada pārskati un to pielikumi, kā arī grāmatvedības organizācijas dokumenti (kontu plāni, kodifikatori u.c.) sistemātiski jāsakārto un jāuzglabā uzņēmuma arhīvā.

No minētās tiesību normas izriet, ka grāmatvedības reģistriem ir jābūt pieejamiem uzņēmumā neatkarīgi no tā kur atrodas grāmatvedis.

[11] Saskaņā ar likuma „Par valsts ieņēmuma dienestu" 10.panta pirmās daļas 2.punktu visiem ierēdņiem, pildot dienesta pienākumus nodokļu administrēšanā, ir tiesības izdarīt nodokļu aprēķinu un nodokļu maksājumu revīziju (auditu), pārbaudīt juridisko un fizisko personu grāmatvedību un tās pamatdokumentus, citus ar aprēķiniem un budžeta maksājumiem saistītos dokumentus, saņemt nepieciešamos paskaidrojumus un izziņas, aizzīmogot vai aizplombēt tirdzniecības, ražošanas, noliktavu, arhīvu un kasu telpas un kases, lai nodrošinātu dokumentācijas, naudas līdzekļu un materiālo vērtību saglabāšanu nodokļu maksājumu revīziju laikā. Līdz ar to tiesa atzīst, ka VID amatpersonām bija tiesības veikt grāmatvedības dokumentu pārbaudi.

[12] LAPK 32.panta pirmā daļa noteic, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvais sods tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

LAPK 166.^{6}panta pirmajā daļā noteikts sods, kas piemērojams par izdarīto pārkāpumu, proti, par šādu pārkāpumu piemērojams naudas sods juridiskajām personām no piecdesmit līdz trīssimt latiem.

No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka pieteicējai par izdarīto pārkāpumu tika piemērots naudas sods 100 latu apmērā.

Tiesa identificē divus leģitīmus mērķus, kāpēc būtu jāpiemēro sankcijā noteiktais sods. Pirmkārt, mērķis, kas vērsts tieši uz pārkāpēja personību – lai audzinātu to likuma ievērošanas garā un atturētu viņu no tādām pat darbībām arī nākotnē, otrkārt, valsts un sabiedrības intereses, kas prasa no personas likumu ievērošanu vienlīdzīgi no visām personām.

Turklāt, ņemot vērā to, ka pieteicēja faktiski noliedz savu pārkāpumu, tiesa secina, ka persona neapzinās savu pārkāpumu.

Ņemot vērā izdarītā pārkāpuma raksturu un sabiedrības intereses, kas prasa no personas normatīvajos aktos noteikto grāmatvedības kārtošanas nosacījumu ievērošanu un to, ka minēto nosacījumu neievērošanas rezultātā var tikt nemaksāti vai nepareizi maksāti nodokļi valsts budžetā, tiesa uzskata, ka pieteicējas sodīšana ar naudas sodu viens simts latu apmērā, lai novērstu jaunu pārkāpumu izdarīšanu, ir samērīga un atbilstoša izdarītajam pārkāpumam.

Tādējādi pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Unitekss" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2008.gada 22.septembra lēmuma Nr.19/26577 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnesis (paraksts) S.Linkevičs

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnesis _____ S.Linkevičs
Rēzeknē, 2009.gada 2.decembrī.